
Paleontologové UK by se mohli zapojit do terénního výzkumu ve Spojených státech

Paleontologové UK by se mohli zapojit do terénního výzkumu ve Spojených státech

Studentům a vědeckým pracovníkům [ústavu geologie a paleontologie Přírodovědecké fakulty UK](#) se rýsují nové možnosti výzkumu. Zástupce ředitele ústavu docent Stanislav Opluštil při své květnové cestě na vědeckou konferenci v Novém Mexiku ve Spojených státech navázal úzkou spolupráci se svými americkými kolegy, kteří souhlasili se zapojením UK do výzkumných prací na tamních paleontologických nalezištích. Docent Opluštil nyní hledá možnosti financování projektu.

Docent Stanislav Opluštil se věnuje především sedimentární geologii a paleobotanice. Právě s těmito tématy odjel v květnu do Spojených států amerických do Albuquerque v Novém Mexiku na vědeckou konferenci. Mimo jiné se tam setkal také s doktorem Spencerem G. Lucasem, kurátorem paleontologického oddělení Muzea historie přírodních věd státu Nové Mexiko (*New Mexico Museum of Natural History and Science*), který podpořil možnou spolupráci s Univerzitou Karlovou. Na konferenci navíc docent Opluštil prohloubil již několikaletou spolupráci s Národním muzeem přírodních věd ve Washingtonu (*Smithsonian Institution, National Museum of Natural History*).

„Jeli jsme do Spojených států i s nadějí, že bychom mohli dostat pozvání ke spolupráci. A to skutečně přišlo. Nyní musíme specifikovat, co konkrétně bychom v tamních lokacích měli dělat, jedná se o skutečně rozsáhlou oblast. Jihozápad USA je z geologického hlediska ve srovnání se střední Evropou velmi málo zmapován. Je možné najít celou řadu zajímavých výzkumných témat, nebo se zapojit do týmů, které na místě již pracují,“ vysvětlil docent Opluštil s tím, že pozvání se týká jak studentů, tak již zkušených vědeckých pracovníků UK.

„Všechno je ale otázkou peněz. Vytvořit si v poušti, kde by měla většina výzkumu probíhat, vhodné prostředí pro práci, je velmi nákladné, stejně jako zajistit vlastní transport. V prvé řadě budeme muset sestavit projekt a zažádat si o grant,“ zamýšlel se docent Opluštil.

Účastníci konference v Albuquerque vyjeli také na řadu exkurzí po paleontologických nalezištích v Novém Mexiku. Čeští vědci tak byli svědky toho, když američtí výzkumníci objevili pozůstatky prvohorního žraloka, který podle prvních odhadů mohl dosahovat až pěti metrů délky. Jedná se tak o největšího objeveného jedince, který žil v období spodního permu (tedy zhruba před 298 miliony let).

„Žraloci mají chrupavčitou kostru, ve fosilních záznamech se z nich proto zachovává jen část lebky a případně některé části kostry, které zkostnatěly. V Novém Mexiku našli lebku a podle její velikosti odhadli jeho rozměry. Je to patrně jeden z největších žraloků žijící v daném období, který je v tuto chvíli znám,“ podotkl docent Opluštil a doplnil, že žralok žil v místě, kde ústila řeka do moře a kde se mísila slaná a sladká voda. Lokalita, kde byl žralok objeven, je však bohatá i na další nálezy, ať už rostlin, tak i mořské fauny.

Docent Opluštil však upozornil, že paleontologické lokality světového významu se nacházejí i v České republice, například v západních Čechách v oblasti Ovčín u Radnic na Rokycansku. Jeho tým spolu s vědci z dalších institucí v této lokalitě začal pracovat již před několika lety.

„Do současné doby jsme odkryli plochu o velikosti zhruba dvou set metrů čtverečních. Podařilo se nám odkrýt pozůstatky karbonského lesa. To je velmi unikátní. Zmapovali jsme docela přesně strukturu lesa, naše nálezy svou komplexností předčily vše, co do té doby bylo známo. U některých druhů se podařilo najít pospolu části, které se obvykle nacházejí izolovaně. Pak nelze zjistit, které části patří ke kterému druhu, a nelze sestavit rekonstrukci celé rostliny. Náš nález tak velmi pomohl s rekonstrukcí podoby některých rostlin, zvláště stromovitého vzrůstu,“ zdůraznil docent Opluštil a připomněl, že řada jejich článků o nálezech v Ovčíně obletěla svět a pomohla vědcům zpřesnit představy o tom, jak vypadal tropický prales v období karbonu (zhruba před 310 miliony let) v oblasti dnešní střední Evropy. Docent Opluštil dnes doufá, že aktuálně pozastavené výzkumy v Ovčíně budou co nejdříve znovu obnoveny. Kdy bude moci tým paleontologů Univerzity Karlovy vyjet do Spojených států, se však zatím nedá odhadnout.